

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei de Suport Tècnic i Inventari
Biblioteca del Patrimoni Cultural

3525

C/ Trinquet nou, núm. 27-29

Curulla Ferré, Oscar

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

FITXA TÈCNICA

Nom del jaciment: Solar núm. 27-29 del C/ Trinquet Nou cantonada C/
Sant Oleguer

Municipi: Tarragona

Comarca: Tarragonès

Data d'intervenció: 21 de juliol de 1999-13 de setembre de 1999

Arqueòleg director: Òscar Curulla Ferré (NEMESIS SCCL)

Promotor: Plaza 1001, S.L.

Motiu de la intervenció: Construcció d'un edifici d'habitatges

Coordenades UTM:

1.- N 4.553.325 E 353.725

2.- N 4.553.317 E 353.737

3.- N 4.553.306 E 353.717

4.- N 4.553.305 E 353.728

Data de lliurament: Gener 2002

Òscar Curulla Ferré

ARQUEÒLEG DIRECTOR

NEMESIS SCCL

I.-INTRODUCCIÓ

Amb motiu del projecte de construcció d'un nou edifici en el solar nº 27-29 del c/ Trinquet Nou cantonada amb el c/ de Sant Oleguer, on es conserven visibles estructures del Circ Romà de Tàrraco, s'ha realitzat una intervenció arqueològica en extensió, la qual ha permès exhumar i documentar totes les restes conservades. Les feines es van dur a terme entre els dies 21 de juliol de 1999 i el 13 de setembre de 1999 sota la direcció d'Òscar Curulla Ferré de l'empresa NEMESIS SCCL de Tarragona.

II.-CONTEXT HISTÓRIC-TOPOGRÀFIC DE LA ZONA D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

L'estructuració de la zona monumental del segle I d.C. de l'antiga Tàrraco es va fer adaptant els edificis a la topografia de l'espai a ocupar. Així es van adequar les diferents construccions esglaonadament en tres nivells diferents conformant el que popularment es coneix com les tres terrasses. En la mitjana i la superior s'ubicaren, a inicis de l'època flavia (69-70 d.C.), el Fòrum Provincial amb la Plaça de Representació i el Recinte de Culte mentre que en la inferior es va construir el Circ durant el mandat de l'emperador Domicià, que va ser escenari de curses de carros entre d'altres espectacles propis d'una ciutat capital de província com era Tàrraco. Amb unes mides de 340 metres de llargada i uns 110 metres d'amplada es situa paral·lel a la façana sud de l'esmentat Fòrum Provincial.

III. -EL CIRC ROMÀ DE TÀRRACO

El Circ dividia la ciutat en dues parts separant l'espai del centre d'administració provincial, que es trobava ubicat a la Part Alta, de la zona residencial que arribava fins al Port. La forma del Circ de Tàrraco, igual que la d'altres circs de l'Imperi, ve determinada pels espectacles que s'hi desenvolupaven. Així, podem imaginar una pista allargada (*arena*) amb unes mides de 290 mts. de longitud i 67 i 77 d'amplada als extrems. Al seu centre es troba la barrera o *spina* de 115 metres de llargada, entorn de la qual els carros donaven tota una sèrie de voltes, en total haurien de ser set, fins arribar a la línia de meta. La sortida d'aquests carros es feia a través de les *carceres*, que donaven directament a l'arena, que estava envoltada per les grades disposades en diferents nivells, des d'on els espectadors podien seguir el desenvolupament dels diversos espectacles.

La disposició de l'edifici s'articula com una successió de voltes perpendiculars al podi que envoltava la pista; aquestes voltes arrenquen del mur del podi amb una inclinació d'uns 40 graus, en els trams en que fèien de suport a la graderia, fent-se horitzontals on sostenien el passadís de circulació i distribució que envoltava les grades. Al costat septentrional aquestes voltes es troben adossades al mur de tancament del recinte foral i mentres que el meridional es dona directament a l'estructura de la façana, finalment tenim una sèrie d'escales per a facilitar l'accés i la circulació entre els diferents nivells i sectors de l'edifici.

El solar nº 27-29 del c/ Trinquet Nou es situa a l'extrem sud-est d'aquesta construcció romana. Aquest tram es correspon amb part de les

estructures del sector meridional de la graderia que connectava amb la façana d'entrada.

IV.-TREBALLS REALITZATS

Inicialment, les úniques restes visibles en tot el solar corresponien a la part superior de la volta oriental, restant tot el solar cobert per runa provinent de l'enderroc de la casa. Els treballs s'iniciaren mitjançant una màquina retro-excavadora petita, la tasca de la qual consistí en rebaixar el potent nivell de reompliments contemporanis fins arribar a nivells arqueològics.

Amb aquest primer rebaix es pogueren distingir ja clarament les dues voltes romanes, l'oriental, ja coneguda, i l'occidental, encara inèdita. Per tal de facilitar les tasques d'excavació s'optà per numerar-les com a Sector I i Sector II, respectivament.

Un cop arribats a nivells arqueològics, les feines foren realitzades manualment. Els treballs d'excavació finalitzaren a l'arribar a la plataforma inferior d'*opus caementicium*, per una part, i per l'altra, en els retalls relacionats amb la construcció del circ, fins on ho permeteren els grans blocs de pedra allí localitzats.

Per últim es procedí a excavar en part la zona de l'actual entrada del solar, numerant-la com a Sector III.

Degut al fet que l'edifici del carrer de Sant Oleguer, adjacent al solar, no disposava de fonamentacions, s'hagueren de deixar uns marges de seguretat per tal d'evitar possibles esllavissades. Així mateix, s'entibà tot el solar en els llocs on l'arquitecte ho considerà oportú.

V. -LLISTAT D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

Les unitats estratigràfiques són les següents:

SECTOR I:

U.E. 101: Nivell superficial contemporani de gran potència. És compost per terra vegetal amb gran presència de materials constructius provinents de l'enderroc de l'anterior casa.

U.E. 102: Plataforma superior de la volta, realitzada en *opus caementicium*. Es conserva la primera grada així com el passadís de circulació entre aquesta i el podi. Tot aquest sector està retallat per la fonamentació de l'anterior casa (UU.EE. 118 i 119).

U.E. 103: Mur occidental de sustentació de la volta de la graderia superior, revestit amb *opus vittatum* en ambdues cares. Presenta una amplada d'uns 75 cm. S'aixeca sobre una banquetta de fonamentació realitzada en *opus caementicium* (U.E. 116).

U.E. 104: Mur oriental de sustentació de la volta de la graderia superior, revestit amb *opus vittatum* en la seva cara occidental. No es pot determinar la seva amplada degut al fet que la volta contigua es troba sota l'actual carrer de Sant Oleguer. S'aixeca sobre una banquetta de fonamentació realitzada en *opus caementicium* (U.E. 117). Aquest mur és reaprofitat en part per la fonamentació de la casa moderna (U.E. 118).

U.E. 105: Mur d'època moderna o contemporània. Tancava la part meridional de la volta actualment existent, la qual quedaria reutilitzada com a dipòsit en època moderna. La seva fàbrica és

de pedra petita i mitjana unida amb argamassa de calç i arrebossada.

U.E. 106: Paviment realitzat amb totxo arrebossat en la seva part superior, situat a l'interior de la volta. Correspon al terra del dipòsit que reaprofitava aquesta volta. Cobreix en part el nivell 110, el nivell flavi (U.E. 113) i el reompliment de la trinxera del mur 105 (U.E. 114).

U.E. 107: Estructura formada per una alineació de grans blocs de pedra -entre ells dos carreus-. Delimita per la seva cara sud una pavimentació de calç (U.E. 108). La orientació d'aquesta estructura és SW-NE. La part oriental es troba arrassada per la trinxera 115.

U.E. 108: Paviment de calç. S'ha conservat en bastant mal estat, localitzant-se només en una petita àrea. Cobreix al seu nivell de preparació (U.E. 109), i es lliura a l'estructura 107. Aquest paviment es perllongaria per sota del marge de seguretat.

U.E. 109: Estrat de terra argilosa de color vermell-ataronjat. Correspon al nivell de preparació del paviment 108. Cobreix a la U.E. 112 i és cobert pel paviment 108 i l'estrat 111. Ha proporcionat poc material, datable dins de la primera meitat del segle XIV.

U.E. 110: Estrat de terra fosca, molt argilosa, amb presència de nombrosos carbons. Cobreix a 113 i és cobert per 111. L'estructura 107 reposa sobre aquest estrat, retallant-lo en part. És igual a la U.E. 112. Presenta molt poc material, amb una cronologia de finals de segle I d.C., que coincidiria amb el moment fundacional de l'edifici.

U.E. 111: Estrat de terra de color gris. Cobreix l'estructura 107 amb el seu paviment (U.E.108) i nivell de preparació (U.E. 109), així com el nivell 110. És cobert pel nivell superficial (U.E. 101). No presenta una gran potència. El material ceràmic és datable entre finals del segle XIV i inicis de segle XV.

U.E. 112: Estrat de terra fosca, molt argilosa, amb presència de nombrosos carbons. Cobreix a 113 i és cobert per 109. L'estructura 107 reposa sobre aquest estrat, retallant-lo en part. És igual a la U.E. 110. Presenta molt poc material, amb una cronologia de finals de segle I d.C., que coincidiria amb el moment fundacional de l'edifici.

U.E. 113: Estrat de terra, pedres i grans blocs megalítics de color grogós, corresponent al réompliment i anivellament del circ. No ha estat excavat.

U.E. 114: Estrat de terra que reomple l'interior de la trinxera 115. Cal remarcar el fet que, tot i correspondre a un mur que, per tipologia constructiva, correspondria a època moderna o contemporània, el total del nombrós material documentat en aquest estrat pertany a època romana i, sobretot, medieval.

U.E. 115: Interface negatiu corresponent a la trinxera de fonamentació del mur de tancament de la volta per tal de reutilitzar-la com a dipòsit en època moderna (U.E. 105). Està reomplert per la U.E. 114.

U.E. 116: Banqueta de fonamentació del mur 103, realitzada en *opus caementicium*.

U.E. 117: Banqueta de fonamentació del mur 104, realitzada en *opus caementicium*.

U.E. 118: Mur de fonamentació de la façana del carrer de Sant Oleguer, corresponent a l'anterior casa.

U.E. 119: Mur de fonamentació de la façana del carrer Trinquet Nou, corresponent a l'anterior casa. És igual a la U.E. 303.

SECTOR II:

U.E. 201: Nivell superficial contemporani de gran potència. És compost per terra vegetal amb gran presència de materials constructius provinents de l'enderroc de l'anterior casa. Presenta material d'època moderna.

U.E. 202: Dipòsit modern que es recolça a la Muralleta a la seva part sud i al mur mitjer 229 a la seva part occidental. No apareix en la seva totalitat, mancant-li també la pavimentació.

U.E. 203: Mur modern o contemporani. Té una amplada d'uns 60 cm. d'ample i una orientació E-W. Cobreix el mur 204 i els nivells 209 i 214. És cobert per l'estrat 201.

U.E. 204: Mur medieval. Presenta dos paraments constructius ben diferenciats: L'inferior fou realitzat amb pedres irregulars apenes desbastades lligades amb fang. Les filades superiors, en canvi, s'haurien realitzat reaprofitant carreus provinents dels murs d'*opus vittatum*. Presenta una orientació N-S, arribant fins als tres primers graons de l'escala (U.E. 226). En aquest mur es recolxen els tres arrencaments d'arc que s'han conservat (UU.EE. 221, 222 i 224). El fet que en aquest lloc hi hagi un dels talusos del marge de

seguretat, només ens permet observar la seva cara occidental, essent impossible, ara per ara, conèixer l'amplada del mur i les característiques de la seva cara oriental. Tot el mur és cobert per 201 i 207. Reposa directament sobre el nivell flavi 217.

U.E. 205: Muralleta. La seva fàbrica està caracteritzada pel reaprofitament de carreus, pedres ben tallades, així com diferents elements constructius –s'ha documentat un tambor de columna-, lligats amb calç. Talla el mur 204, així com la banquetta d'*opus caementicium* (U.E. 213). Presenta el que podria ser un retall, vertical i lleugerament atalussat, a la seva part occidental. L'estructura 206 forma part d'ella. La muralleta apareix coberta en part pel dipòsit 202.

U.E. 206: Estructura quadrangular que forma part de la U.E. 205. Està feta en pedra i calç en la seva part superior, ja que també es trobava associada a la pavimentació U.E. 210. La resta d'aquesta estructura sembla ser una barreja entre terra, pedra i argamassa.

U.E. 207: Nivell de terra vegetal de color marró que cobreix a 204. Està cobert per 201. No presenta material.

U.E. 208: Nivell de terra gris fosca que cobreix al nivell 209. Es troba delimitat per les parets del dipòsit 202. Sembla tractar-se de la preparació de la pavimentació –actualment inexistent- del dipòsit.

U.E. 209: Nivell de terra de color marró fosc cobert per 208 i per 201. Amortitza l'espai definit per l'estructura 204 i es recolça en el mur 205. Presenta material ceràmic datable entre finals del s. XIV i inicis del s. XV. És igual a les UU.EE. 214 i 219.

- U.E. 210:** Paviment de calç. S'ha conservat en bastant mal estat, localitzant-se només en una petita àrea. Cobreix al seu nivell de preparació (U.E. 211), i es lliura a l'estructura 204. Queda tallat a la seva part meridional per la muralleta i l'estructura 206. A la part septentrional es lliura al paviment 215.
- U.E. 211:** Estrat de terra argilosa de color vermell-ataronjat. Correspon al nivell de preparació del paviment 210. Cobreix a les UU.EE. 212 i 216 i és cobert pel paviment 210 i els estrats 209 i 214. Queda tallat a la seva part meridional per la muralleta i l'estructura 206. Ha proporcionat material datable dins de la primera meitat del segle XIV.
- U.E. 212:** Estrat de terra fosca, molt argilosa. Cobreix a 217 i és cobert per 211. És igual a la U.E. 216. Presenta molt poc material, amb una cronologia de finals de segle I d.C., que coincidiria amb el moment fundacional de l'edifici.
- U.E. 213:** Banqueta de fonamentació realitzada en *opus caementicium*. Cal destacar l'absència del mur d'*opus vittatum* que s'aixecaria sobre d'aquesta fonamentació.
- U.E. 214:** Nivell de terra de color marró fosc cobert per 208 i per 201. Amortitza l'espai definit per l'estructura 204. Presenta material ceràmic datable entre finals del s. XIV i inicis del s. XV. És igual a les UU.EE. 209 i 219.
- U.E. 215:** Paviment de terra batuda de color grogós. És cobert per l'estrat argilós 218 i cobreix l'estrat 216. Es recolça en el massís d'*opus caementicium* 227. A la part oriental colindant amb el mur 204, el paviment apareix retallat per tal de poder construir aquell.

El paviment 210 es lliura a aquest. No s'ha documentat cap evidència d'un possible paviment de calç en aquest sector.

J.E. 216: Estrat de terra fosca, molt argilosa. Cobreix a 217 i és cobert pel paviment 215. És igual a la U.E. 212. Presenta molt poc material, amb una cronologia de finals de segle I d.C., que coincidiria amb el moment fundacional de l'edifici.

U.E. 217: Estrat de terra, pedres i grans blocs megalítics, corresponent al reompliment i anivellament del circ. No ha estat excavat.

U.E. 218: Estrat d'argiles de color marron-beige de molt poca potència. Cobreix únicament el paviment 215. És cobert per l'estrat 214. No presenta materials.

U.E. 219: Nivell de terra de color marró fosc cobert per 208 i per 201. Amortitza l'espai definit per l'estructura 204. Presenta material ceràmic datable entre finals del segle XIV i inicis del segle XV. És igual a les UU.EE. 209 i 214.

U.E. 220: Nivell de terra de color marró cobert per 201. Cobreix i amortitza l'espai definit pels dos primers graons de l'escala (U.E. 226) i el mur 231. Presenta molt poc material ceràmic, datable entre finals del segle XIV i inicis del segle XV.

U.E. 221: Arrencament d'arc. Es recolça en el mur 204 i reposa sobre la planxa d'*opus caementicium* 227. Es tracta d'un petit sortint realitzat amb carreus reaprofitats d'algun mur d'*opus vittatum*. Conserva encara *in situ* la primera dovella o salmer, i el negatiu en els carreus de la segona dovella. Apareix cobert per l'estrat 214-219.

- I.E. 222:** Arrencament d'arc. Es recolça en el mur 204 i reposa sobre la planxa d'*opus caementicium* 227. Apareix cobert per l'estrat 214-219.
- J.E. 223:** Plataforma superior de la volta occidental, realitzada en *opus caementicium*. Apareix molt retallada a la seva part septentrional per l'estrat 301, així com per una trinxera d'instal·lació d'un conducte (U.E. 225) a la seva part occidental.
- U.E. 224:** Arrencament d'arc. Es recolça en el mur 204, assentant-se directament sobre l'estrat 217. Està format per dos carreus a la seva part inferior que funcionarien com a fonamentació de l'arc. Per sobre apareix un gran carreu que ja tindria la funció de base. Cal fer esment que aquest carreu correspon al pedestal dedicat – segons la inscripció que es conserva – al geni del *conventus tarraconense*. Tota la superfície superior del pedestal aparegué cobert d'argamassa.
- U.E. 225:** Interface negatiu corresponent a la trinxera per a la instal·lació d'una conducció (U.E. 228), realitzada dins d'aquest segle.
- U.E. 226:** Massís realitzat en *opus caementicium*, corresponent a l'escala d'accés al nivell de podi. Apareix molt deteriorat, conservant-se únicament en bon estat els dos primers graons. És recolça en el mur d'*opus vittatum* 103. És cobert per l'estrat 201.
- U.E. 227:** Part inferior del massís d'*opus caementicium* corresponent a l'escala. Tot aquest sector fou rebaixat, possiblement en època medieval, per tal d'habilitar una sala. És cobert per l'estrat 219. Cal assenyalar la presència de restes *in situ* d'un paviment de calç.

J.E. 228: Tub de conducció d'època contemporània. Reomple la trinxera 226.

J.E. 229: Mur mitjer construït en tàpia i totxo. Delimita el solar per l'oest amb el solar contigu del carrer Trinquet Nou. És igual a la U.E. 304.

U.E. 230: Mur de delimitació de dues antigues finques, reunificades posteriorment, resultant el solar actual. Té una orientació N-S, iniciant-se a la fonamentació de la façana del carrer Trinquet Nou (U.E. 303), fins a unir-se amb el mur 203, amb una amplada d'uns 60 cm. És compost per pedres grans i mitjanes lligades amb una forta argamassa de calç. Té una cronologia d'època moderna o contemporània.

U.E. 231: Mur de tancament de l'escala per la seva cara meridional. Es recolça en els murs 103 i 204, i reposa sobre el primer graó de l'escala 226. Presenta unes característiques constructives molt similars a les del mur 204, amb pedres poc desbastades lligades amb fang. És cobert per l'estrat 220, el qual amortitza aquest espai. Actualment no es pot conèixer la seva amplada pel fet de trobar-se just als límits del marge de seguretat amb la finca colindant.

SECTOR III:

U.E. 301: Nivell superficial contemporani de gran potència. És compost per terra vegetal amb gran presència de materials constructius provinents de l'enderroc de l'anterior casa.

- J.E. 302:** Muret de poca entitat realitzat amb pedra mitjana i argamassa de calç d'època moderna o contemporània. Té una orientació N-S, arrencant de la línia de fonamentació de l'anterior casa (U.E. 303) fins a la plataforma d'*opus caementicium* de la volta oriental (U.E. 102). Cobreix a 101 i 301.
- J.E. 303:** Mur de fonamentació de la façana del carrer Trinquet Nou, corresponent a l'anterior casa. És igual a la U.E. 119.
- U.E. 304:** Mur mitjaner construint en tàpia i totxo. Delimita el solar per l'oest amb el solar contigu del carrer Trinquet Nou. És igual a la U.E. 229.

VI.-CONCLUSIONS

A partir de les dades obtingudes, es poden observar diverses fases en l'evolució històrica d'aquest solar.

La fase més antiga documentada correspon a la construcció de les voltes del circ. Els nivells fundacionals es trobaven relacionats amb les banquetes de fonamentació de l'edifici (UU.EE. 116, 117 i 213). Aquests nivells eren formats per terra aportada i grans blocs megalítics sense cap disposició predeterminada (UU.EE. 110, 112, 113, 212, 216 i 217). La cronologia que aporta el seu material -molt migrat i pobre- coincidiria amb el donat per a la seva construcció, amb una cronologia de cap a finals de segle I d.C.

La següent fase cal entendre-la com una subfase de la primera. Es tracta del moment de construcció d'una escala (U.E. 226) que conduiria des de la façana fins al nivell de podi. En origen l'escala ocuparia tota l'amplada de la volta, si bé aquesta patí importants transformacions en fases posteriors, alterant-la en gran mesura. Fou construïda a partir d'un massís d'*opus caementicium*. De la impronta que s'ha conservat al segon graó, es pot deduir que l'escala aniria revestida amb carreus. Si bé, per les característiques constructives d'aquesta volta, hom pot observar que l'existència d'una escala en aquest espai ja hauria estat planificada prèviament, aquesta es construï un cop els murs d'*opus vittatum* (UU.EE. 104 i 105), ja havien estat alçats, tal i com ho mostren les emprentes de carreus d'*opus vittatum* deixades pel mur en el massís de l'escala.

Cal ressenyar la inexistència d'estratigrafia datable en època tardana, passant ja la segona fase a datar-se dins de la primera meitat del segle

IV. Dins d'aquesta fase es poden observar nombroses alteracions produïdes sobre l'edifici romà. En aquest moment s'ocuparia aquest sector com a zona d'habitatge.

Dins la volta oriental s'ha documentat una línia d'una sola filada, formada per carreus i pedres (U.E. 107), amb un paviment de calç associat (U.E. 108), que delimitaria una mena de plataforma en direcció a la façana de circ.

La volta occidental és la més afectada. En ella es construí una gran sala sustentada per tres arcs diafragmàtics (UU.EE. 221, 222 i 224). Per a la construcció de la sala, que ocuparia l'espai existent entre aquesta volta i la seva veïna del costat occidental -actualment sota el solar contigu- es retallà longitudinalment l'escala fins a la cota del primer graó (U.E. 227), i s'eliminà el mur occidental de la volta, fins al nivell de banqueteta (U.E. 213). Per tal de cobrir l'espai existent entre el massís de l'escala i la línia de façana del circ, hom bastí un mur (U.E. 204) realitzat amb pedres irregulars apenes desbastades lligades amb fang. Les filades superiors s'haurien realitzat reaprofitant carreus provinents dels murs d'*opus vittatum*. En aquest mur es recolçaven dos dels tres arrencaments d'arc conservats (UU.EE. 221 i 224) -el tercer es recolça ja en el massís d'*opus caementicium* (U.E. 222)-. Cal ressenyar que l'arrencament d'arc més meridional reaprofitava un pedestal dedicat -segons la inscripció conservada- al geni del *conventus tarraconense*. Tota la sala hauria estat coberta per un paviment de calç (U.E. 210), només conservat parcialment. També a les parets, tant les del mur de pedra (U.E. 204) com el massís d'*opus caementicium* (U.E. 227), s'han conservat restes d'arrebossat de calç. Fora de la sala, l'espai restant de l'escala (U.E. 226) va ser paretat per un mur de similars característiques a l'anterior, situat sobre el primer graó (U.E. 231).

La tercera fase correspon al moment de construcció de la Muralleta (U.E. 205), datable a partir de 1369. La seva construcció comportà la desaparició de les possibles restes que poguessin existir de la façana del circ o del mur de tancament de la sala medieval, així com la destrucció del tram final del mur meridional de la sala (U.E. 204) i de la banqueteta de fonamentació de l'edifici circense (U.E. 213). Ara per ara és impossible establir la funcionalitat del tall situat a l'oest de la muralleta – la qual per documentació se sap que no podria ser cap portal d'accès a l'interior del recinte- ni l'estructura feta d'argamassa i pedres que se li associa (U.E. 206), tot i que tal vegada pogués tractar-se d'algun petit contrafort.

Tot el solar apareix cobert per un estrat, força homogeni, amb material datable entre finals del segle XIV i inicis del segle XV (UU.EE. 111, 209, 214, 219 i 220), la qual cosa permet suposar que tant l'estructura de la volta oriental (U.E. 107), l'espai inferior de l'escala (U.E. 231), com l'edifici bastit durant la primera meitat del segle XIV a la volta occidental, haurien estat amortitzats en aquest moment. Dins d'aquest últim àmbit, el nivell d'amortització presenta elements clars d'enderrocs, amb gran abundància de pedres i carreus, teules i dovelles.

La següent fase correspon a un moment d'abandonament d'aquest sector com a espai habitacional. Tot el solar apareix cobert per un potent nivell de terra vegetal (U.E. 101 i 201). En alguns plànols antics de la ciutat es pot observar l'existència d'horts en aquest sector del carrer Trinquet Nou. La cronologia d'aquesta fase es podria situar entre els segles XVII i XVIII. Dins d'aquesta fase cal incloure el retall sofert a la part propera a l'arena de la volta occidental (U.E. 301). Pel material exhumat caldria datar-ho dins de la primera meitat del segle XVII.

La cinquena i darrera fase correspon al moment de construcció de la casa, situat entre la segona meitat del segle XVIII i el segle XIX, així com

al seu enderrocament dins ja del segle XX. A aquesta fase corresponen els diversos murs superiors, els quals delimitarien inicialment dues finques, les quals posteriorment s'unificaren en una de sola (U.E. 203 i 230). També cal incloure dins d'aquesta fase el paredament de la volta oriental per tal de reaprofitar-la com a dipòsit (U.E. 105). Aquesta actuació hauria comportat la destrucció, per l'excavació de la trinxera de fonamentació (UU.EE. 114 i 115), dels possibles nivells anteriors, romans i medievals, que poguessin existir en aquest espai.

Malgrat els resultats obtinguts en aquesta intervenció arqueològica, manquen moltes dades importants per tal d'aconseguir la comprensió global del sector conformat per les dues voltes del circ. Aquestes es troben situades en el subsòl de l'edifici contigu, situat al carrer Sant Oleguer. La intenció de l'empresa promotora d'adquirir en breu aquesta finca per tal de poder realitzar un projecte unitari i global d'adequació i preservació d'aquest entorn, permetrà la seva excavació i l'obtenció de més dades importants per al millor coneixement d'aquest important monument de la ciutat.

Óscar Curulla Ferré
Arqueòleg director
NEMESIS SCCL

Tarragona, 23 de gener de 2002

VII. - INVENTARI DE MATERIALS

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ							U.E. 109	
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99									DATACIÓ S.XIV - XV	
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS	
T.S. Hispàn.	Drag.27			1				1		
T.S. Afric. D				1			1	2		
Co.Ox. Rom.				2	1		1	4		
Amf. Orient.				1	1			2		
Amf. S.Hisp.				2				2		
Amf. Africana				6				6		
Amf. Indeter.				7				7		
Marbre Blanc	Plaques							2		
Co.Ox. Med.				6				6		
Grisa Med.				7			4	11		
Manganès				2				2		
Verd Mang. Català							2	2		
C.Co.Vidra da				8		2	5	15		
Pisa Blanca				1				1		
Vidres				1			1	2		
Bronzo	Aro							1		

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ							U.E. 110
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99									DATACIÓ S.V
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. Hispàn.	Drag.27			1				1	
T.S. Afric. D	Hayes 61 b						1	1	
Cuina Afric.	Lamb. 10 a					1	1	2	
Co.Ox. Rom.				3	1		2	6	
Co.Re. Rom.							1	1	
Amf. Orient.	Keay 53			5	1		1	7	
Amf. Africana				4		1		5	
Amf. Indeter.				7	1			8	
Tegula								1	
Fauna								5	

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ							U.E. 111
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99									DATACIÓ S.XIV-XV
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS
T.S. Hispàn.							2	2	
T.S. Afric. D						1		1	
Amf. Africana				1			1	2	
Com Ox Med						2		2	
Grisa Med.						2		2	
C.Vidrada				17		3	9	29	
Manganès				1		3		4	
Blau Valenc.						2	3	5	
Verd i Mang. Català				2		1	1	4	
Pisa Blanca				1			1	2	
Ferro	2 Claus 1 Frontissa							3	

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ							U.E. 112	OBSERVACIONS
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99									DATACIÓ S.XV	
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL		
Co. Ox. Rom				1		1		2		
Com. Afric.	Ostia I Fig. 261						1	1		
Amf. Indeter.				12			1	13		
Com Ox Med						2		4		
Grisa Med.				1			3	1		
C.Vidrada				1				1		
Tegula								2		
Marbre Blanc	Placa							1		
Fauna								1		
Ferro	Clau							3		

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ							U.E. 114	
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99									DATACIÓ Fin.XIV inici XV	
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS	
Deriv. Sigilat. Paleocrist.	Rigoir 6						1	1		
T.S.Afric. D							1	1		
Cuina Afric.				1				1		
Co. Ox. Decorada				1				1		
Co. Ox. Rom				11	1	1	3	16		
Co. Re. Rom				2	1		4	7		
Amf. Orient.	Keay 53				1			1		
Amf. Orient.				1	1			2		
Amf. S.Hisp.				10	1			11		
Amf. Tarrac.	Dressel 2-4				1			1		
Amf. African.				7		1		8		
Amf. Indeter.				11		2		13		
Pisa Blanca	Escudelles Plats talladors			3		2	4	9		
Verd Mang. Català				3		1	2	6		
Blau Valenc.						1		1	Finals XIV, inicis XV	
Vidrada				18	2	7	11	38		
Marbre Carrara								1		
Imbrex								1		
Vidre								1		
Ferro	Clau			1				2		
Fauna								2		

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ							U.E. 201
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99									DATACIÓ S.XVII
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS
Manganès								1	
Blau Valenc.						1		1	Finals XIV, inicis XV
Blau Català							1	1	
Blau Català				3		2	6	11	
Vidrada				2		1	1	4	
Marbre Carrara	Base Columna							1	
Vidre				1				1	
Fauna								2	

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ							U.E. 209
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99									DATACIÓ 1ª meitat S.XV
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF.	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS
Cuina Afric.				1				1	
Cuina Afric.	Ostia III fig 267-b						1	1	
Co. Ox. Rom							4	4	
Amf. African.				2				2	
Amf. Indeter.				1				1	
Co. Africana	Vila-Roma 6-1						1	1	Morter
Co. Ox. Med.					1	3	2	6	
Co. Re. Med.				5	1	2	1	9	
Pisa Blanca				5		1	1	7	
Verd Mang. Català	i Plat Tallador			8			5	13	S.XIV
Verd Mang. Valencià	i Jerra			1				1	S.XIV
Blau Valenc.	Escudella		2	1		2	4	9	Finals XIV, inicis XV
Vidrada	Cassoles Gibrells			30	4	6	12	52	
Marbre								1	
Imbrex								1	
Ferro	Clau							2	

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ							U.E. 211
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99									DATACIÓ 1ª meitat S.XV
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS
C. Ibèrica Pintada				1				1	
T.S.Hispàn.				1				1	
Com. Afric.	Lambog. 10-a						1	1	
Co. Ox. Rom				1				1	
Co. Ox. Med.				1	1			2	
Co. Re. Med.				2			1	3	
Verd Mang. Català	i Plat						1	1	
Blau Valenc.	plat			1			1	2	
Vidrada				4	1	1		6	
Reflex Met.?	Plat Escudella			1		1		2	
Marbre blanc	Placa							1	
Imbrex								1	
Ferro	Clau							1	

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ								U.E. 212
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99										DATACIÓ Fin.XIV inici XV
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS	
Co.Ib.Ox.	Kalathos						1	1		
T.S.S.Gàlica	Drag. 27			1				1		
T.S.S.Gàlica				1				1		
T.S.Hispàn				1				1		
Cuina Afric.				1				1		
Co. Ox. Rom				10		1	1	12		
Amf. Orient.				1				1		
Amf. African.				3			1	4		
Amf. Indeter.				2	1		1	4		
Manganès	Escudella						1	1		
Grisa Med.				4	1	3	2	10		
Verd Mang. Català	i Plat			2				2		
Vidrada				19		2	3	24		
Marbre	Placa							2		
Vidre				5		1		6		
Ferro	Clau							4		
Fauna								4		

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ								U.E. 214
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99										DATACIÓ 1ª meitat S.XV
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS	
T.S. Itàlica						1		1		
T.S. Hispàn				1				1		
Co. Ox. Rom							1	1		
Co. Re. Rom							1	1		
Amf. African.				1				1		
Amf. Indeter.				2				2		
Co. Ox. Med.				4				4		
Pisa Blanca				1				1		
Blau Cat.	Escudella			1			1	2		
Blau Val.				1			1	2		
Reflex Metàl.						1		1		
Vidrada				7	1	1	1	10		
Tegula							1	1	Aleta	
Ferro	Clau							1		

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ							U.E. 216	
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99									DATACIÓ 2º meitat S.IV	
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS	
Camp.A				1				1		
T.S.Itàlica				1				1		
T.S.S.Gàlica				2			2	4		
T.S.Hispànic	Drag 37			1				1		
T.S.Hispànic				2		1		3		
T.S.Afric. D	Hayes 50						1	1	S.IV	
T.S.Afric. A				1				1		
T.S. Lucent.	Lamb. 1/3						1	1	S.IV	
P. Fines				3			1	4		
Co. Ox. Pintada				1				1		
Co. Ox. Rom				12		2	2	16		
Co. Re. Rom				7		1	2	10		
Cuina Afric.				5			1	6		
Co. Itàlica							1	1		
Amf. Púnica				1				1		
Amf. Lusitan.				6				6		
Amf. Bètica				1	1			2		
Amf. S. Hisp.				1	1			2		
Amf. African.				11				11		
Amf. Indeter.				6		1	1	8		
Vidre								3		
Marbre	Plaques							2		
Pedra de la Lloera								1		
Tegula				3			2	5	Aleta	
Imbrex								1		
Ferro	Clau							12		
Fauna								6		

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ								U.E. 219
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99										DATACIÓ S. XV
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS	
T.S. Lucent.							1	1		
Cuina Afric.							1	1		
Co. Ox. Rom	Morter						1	1		
Amf. Indeter.						1		1		
Co. Ox. Med.				2		1	2	5		
Co. Ox. Med.	Jerra decor			7				7		
Grisa Med.				1				1		
Pisa Blanca				1				1		
Blau Val.				1		1	1	3		
Reflex Metàl.	Escudella			1				1		
Vidrada			1	8	1	5	7	22	2 vores = brocs	
Verd. Mang. Català	i Plat						1	1		
Marbre	Placa							1		

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ							U.E. 220
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99									DATACIÓ S. XIX
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS
Co. Re. Med				1		3		4	
Blau Català				1		3		4	
Reflex Metàl.							1	1	
Vidrada				2				2	S.XIX

JACIMENT TRINQUET NOU 27-29		ELEMENTS DATACIÓ							U.E. 302
CAMPANYA JULIOL-SETEMBRE'99									DATACIÓ S. XIX
CLAS. CER.	TIPUS	REF.	P.C.	INF	ANS	FON	VOR	TOTAL	OBSERVACIONS
Co. Re. Med				1	1		2	4	
Blau Català				1	1		2	4	
Reflex Metàl.						1		1	
Vidrada				3		2	1	6	S.XIX
Ferro	Ferradura							1	
Ferro								1	

ANNEX FOTOGRÀFIC

1. Vista de la volta del circ durant el procés de neteja del solar
 2. Vista superior de la U.E. 107
 3. Vista de la U.E. 102
 4. Vista de la U.E. 223
 5. Vista de la muralla de s. XIV
 6. Vista de la volta del circ un cop acabats els treballs de neteja
 7. Vista general del sector 2 amb els nivells fundacionals del circ
 8. Vista del sector 2 amb el paquet de caementicium que formava l'escala, retallat per fer-hi una sala en època medieval.
 9. Vista del procés d'excavació
 10. Vista del procés d'excavació
 11. Vista superior del sector 2
 12. Vista general de l'excavació
 13. Vista superior de la U.E.103
 14. Vista superior del sector 1 amb la U.E. 103
 15. Vista de la U.E. 224
 16. Vista de la U.E. 224
- Vista de la U.E. 226 amb detall

ANNEX PLANIMÈTRIC

1. Plànol de situació del solar en el tram urbà
2. Planta general E: 1/20
3. Secció A-A'
4. Secció B-B'
5. Secció-alçat C-C'
6. Alçat longitudinal sector 2

